

نگاه بیرون

عربستان

مسوول سقوط قیمت نفت است؟

● «عربستان سعودی سیاست‌های بازار نفت را بر پایه‌های اقتصادی قرار می‌دهد، نه کمتر و نه بیشتر.» این جمله‌ای بود که وزیر نفت این کشور پادشاهی در مصاحبه بلند خود با روزنامه الحیات چندبار تکرار کرد. علی النعیمی «تئوری توطئه»ای که بر اساس آن گفته می‌شود عربستان سعودی از نفت به‌عنوان یک سلاح دیپلماتیک در برابر ایران، روسیه یا هر کشور دیگری استفاده می‌کند را رد کرد و این تئوری را سوتفاهم، مغرضانه و یک فانتزی بی‌اساس نامید، اما آیا شواهد واقعی نشان نمی‌دهد که سیاست‌های کلان این نظام پادشاهی عمداً به‌دنبال پایین‌نگه‌داشتن قیمت نفت است؟ ما هرگز پاسخ قطعی این سوال را نخواهیم فهمید. سیاست‌های نفتی عربستان سعودی در مشورت وزیر نفت با پادشاه و گروه کوچکی از شاهزادگان ارشد تعیین می‌شود. آگاهی از محتوای این جلسات بسیار سخت است. کسانی که در این موارد چیزی می‌دانند مایل به صحبت‌کردن نیستند و کسانی که به سخن‌گفتن تمایل دارند درواقع چیزی نمی‌دانند. با این حال دلایل خوبی در مقابل این تردید وجود دارد که نشان می‌دهد اداره‌کنندگان این کشور از نفت به‌عنوان سلاحی در استراتژی ژئوپلیتیکی خود یا در رابطه با آمریکا استفاده می‌کنند. النعیمی، وزیر نفت عربستان در مصاحبه خود می‌گوید که دلیل کاهش قیمت نفت، رکود اقتصاد جهانی، افزایش تولید خارج از اوپک، گسترش اطلاعات نادرست و دلالتان هستند. قطعا این عوامل می‌تواند توضیحی موجه برای نصف‌شدن قیمت نفت از ماه ژوئن تا امروز باشد و نیازی نیست که به‌دنبال یک تئوری توطئه در مورد طرحی مخفی برای آسیب‌رساندن به ایران و روسیه باشیم. اما برخی اقدامات پنهان عربستان نشان می‌دهد که اگرچه این کشور تلاشی برای پایین‌آوردن قیمت نفت نمی‌کند اما در عین حال تلاشی هم برای جلوگیری از پایین‌آمدن قیمت نفت می‌کند. ولی هیچ راهی وجود ندارد که عربستان سعودی بتواند در میان‌مدت قیمت نفت را بشکهای ۱۰۰دلار نگه دارد. النعیمی می‌گوید حتی اگر عربستان سعودی تولید نفت را متوقف کند، به‌سادگی ایالات‌متحده، برزیل و کشورهای دیگر تولید خود را بالاتر می‌برند و در این میان تنها عربستان بازارهای خود را از دست می‌دهد. اگر پایین‌آمدن قیمت نفت، منافع دیپلماتیک عربستان سعودی و ایالات‌متحده را با ایجاد فشار بر کشورهای مانند ایران، روسیه و ونزوئلا تأمین می‌کرد به ضرر خود این دو کشور هم هست و نمی‌تواند هدف سیاسی نهایی باشد. تنها پاسخ منطقی عربستان سعودی در مورد افزایش عرضه نفت‌خام و در بازار راکد تقاضا، این است که با افزایش تولید، افت سود ناشی از سقوط قیمت را جبران می‌کند. پس از سویی دیگر با درنظرداشتن اتفاقات اخیر در بازار نفت شواهد قابل‌قبولی هم برای اثبات نظریه «نفت به‌عنوان یک سلاح دیپلماتیک» در دست نیست و می‌توان توضیحات وزیر نفت عربستان سعودی را قبول کرد. از سوی دیگر، توضیحات و مصاحبه‌های مطبوعاتی النعیمی، وزیر نفت عربستان نشان می‌دهد عربستان سعودی قصد دارد در مورد سیاست‌های نفتی خود شفاف‌سازی کند و دلیلی برای شک باقی نگذارد.

انرژی، قدرت است. بی‌شک کنترل منابع انرژی

به کشورها قدرت خارق‌العاده‌ای در جامعه جهانی

اعطا می‌کند. دسترسی به منابع نفتی نقش مهمی

در استراتژی‌های دیپلماتیک و نظامی آلمان و ژاپن در

طول جنگ جهانی دوم ایفا کرد. در سال ۱۹۷۳، وزارت

دفاع ایالات‌متحده برنامه‌ای برای دردتست‌گرفتن

حوزه‌های نفتی عربستان سعودی برای اعمال فشار

بر این کشور پادشاهی تدوین کرد. بدون‌شک عوامل

دیپلماتیک گاهی اوقات نقش مهمی در سیاست‌های

نفتی عربستان سعودی بازی می‌کنند. ملک فیصل

در سال‌ ۱۹۷۳ آشکارا از نفت به‌عنوان یک ابزار

سیاسی برای تغییر سیاست‌های آمریکا در مقابل

اسرائیل استفاده کرد. در دهه ۱۹۸۰ ملک فهد برای

یک معامله تسلیحاتی با انگلیس دستور فروش

فوق‌العاده نفت به این کشور را داد. اما گذشته از

موارد مشخص مداخله سیاسی در فروش نفت،

فروش نفت عربستان در طول ۴۰سال گذشته اغلب

بر اساس بالاترین قیمت و رقابت در بازارها بوده است.

با نگاهی به گذشته، روشن می‌شود در سال۱۹۸۶

سقوط قیمت نفت یک فاجعه برای عربستان بود و

این کشور را به آستانه ورشکستگی هل داد. با این

حال استراتژی نظامی همچنان انگیزه‌های سیاسی و

عمدی را دلیلی برای پایین‌آمدن قیمت کنونی نفت

نمی‌داند. در طول تاریخ، تغییرات بزرگ در قیمت

نفت گاهی اوقات به عواقب اقتصادی، سیاسی،

دیپلماتیک و نظامی قابل‌توجهی منجر شده است.

«یاکور گایدر» اقتصاددان روس استدلال کرده است

که سقوط قیمت نفت در اواسط دهه۱۹۸۰ باعث

فروریاشی اتحاد جماهیر شوروی شد. اما هیچ‌کدام از

تحلیلگران مهم تاکنون استدلال نکرده‌اند که سقوط

قیمت نفت در سال‌های ۱۹۸۵ و ۱۹۸۶ به‌عمد توسط

عربستان سعودی، ایالات‌متحده و برای فریباشی

شوروی مهندسی شده بود. در برخی مواقع، تاریخ از

طریق معاملات پشت‌پرده و مخفی کشورهای بزرگ و

قدرتمند ساخته شده است. اما در بیشتر مواقع، تاریخ

نتیجه اشتباهات، محاسبات غلط، سواج و حوادث

پیش‌بینی‌نشده‌ای است که سیاستمداران بزرگ را به

اندازه بقیه ما شکست‌زده می‌کند.

دیپلماسی

ترافیک دیدارهای دیپلماتیک رییس مجلس در عراق و لبنان

روایت لاریجانی از مذاکره با آیت‌الله سیستانی

علی ربیعی

مذاکرات در کل مسیر پیشرفت داشته است.»

او در ادامه با اشاره به برنامه‌ریزی مقامات ایرانی و عراقی برای گسترش روابط اقتصادی گفت: «یکی از مسایل مهم، فعال شدن تولید در عراق است تا برای جوانان این کشور شغل ایجاد شود. تمام تلاش ما این است که دولت فعلی عراق بعد از این فراز و فرودها موفق باشد و انشاءالله مسؤولان دولت عراق از ارشادات حضرات مراجع تقلید استفاده کنند تا شرایط مردم بهبود پیدا کند.» رییس‌مجلس با بیان اینکه ایران در کنار ملت و دولت عراق خواهد بود، گفت: «ما وظیفه خودمان می‌دانیم که در مساله مبارزه با تروریسم و پهسود اقتصاد عراق به این کشور کمک کنیم.» همچنین در این دیدار آیت‌الله سیدمحمدسعید حکیم با بیان اینکه توسل به اهل بیت سلام‌الله‌علیهم تنها چیزی بود که راه تروریست‌ها را سد کرد، گفت: «تروریست‌ها از آغاز مسایل سیاسی و نظامی عراق را هدف قرار داده بودند، اما آنها در برنامه‌ریزی‌های خود قدرت پایبند بودن و توسل به اهل بیت و ولایت را در میان مردم عراق فراموش کرده بودند.»

آمادگی کمک تسلیحاتی به ارتش لبنان

علی لاریجانی در نشست خبری در پایان سفر به لبنان گفت: «آمادگی کمک تسلیحاتی به ارتش لبنان را داریم.» به گزارش «فارس»، او با اشاره به بررسی توطئه‌های صهیونیست‌ها اعم از شهرک‌سازی و نقشه‌های‌شان برای قدس اضافه کرد: «بیماری حادی اکنون برای منطقه پیش آمده و آن جریانات تروریستی است که برای مسلمانان، مسیحیان و سایر ادیان منطقه مشکلاتی ایجاد کرده است.»

وی با تاکید بر ضرورت بیداری منطقه در قبال این موضوع مهم و سرنوشت‌ساز، اظهار کرد: «تلاش ما این بود که با کشورهای تأثیرگذار، همسویی به وجود آید و در این سفر هم با مسؤولان لبنانی و سوری ارتزنی‌های خوبی داشتیم که امیدواریم در نتیجه آن مردم منطقه آرامش و زندگی مسالمت‌آمیزی داشته باشند.» لاریجانی با تاکید بر اینکه ایران تنها کشوری است که از همه جهات به گروه‌های مقاومت کمک می‌کند، افزود: «مساله فلسطین یک موضوع محوری برای انقلاب اسلامی است از این رو ما از گروه‌های مقاومت همچون حماس و جهاد اسلامی علاوه بر حمایت سیاسی و مادی حمایت نظامی نیز می‌کنیم.» رییس‌مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه جمهوری اسلامی فقط به دنبال برگ‌زاری همایش برای فلسطین نیست، یادآور شد: «ما برای نجات فلسطین اقدام عملی انجام می‌دهیم و همواره

نسبت به گروه‌های مقاومت مواضع دوستانه داشته‌ایم.»

میان ایران و آمریکا هیچ توافقی مطرح نیست

او در ادامه به موضوع سوریه پرداخت و با تاکید بر این نکته که تلاش برای حل سیاسی مساله سوریه در جریان است، خاطرنشان کرد: «از ابتدای مشکل کشور سوریه ما به همه کشورهایی که با ما رایتزی داشتند، گفتیم که مساله سوریه باید از طریق سیاسی حل‌وفصل شود و نباید برای دموکراسی از سلاح استفاده کرد.»

رییس‌مجلس شورای اسلامی ابراز امیدواری کرد تلاش‌ها برای رفع مساله سوریه به نتیجه برسد و شرایط منطقه تغییر کند. وی در عین حال تاکید کرد: «ما به نیت برخی کشورها همچون آمریکا که ژست تبلیغاتی می‌گیرد و برای مبارزه با تروریست ائتلاف تشکیل می‌دهند، خوشبین نیستیم و دیدیم که معجزه‌ای از آن درست نشد.»

وی در پاسخ به سوالاتی در مورد احتمال توافق میان ایران و آمریکا در مورد مقابله با داعش، گفت: «میان ایران و آمریکا هیچ توافقی در این مورد نیست زیرا آنها ائتلافی درست کرده‌اند که ما از این چیزی جز اطلاعیه و شعار ندیده‌ایم اما ما آنچه در قبال مردم عراق لازم بود انجام دادیم که شما در رسانه‌ها نتایج آن را دیدید.»

لاریجانی در پاسخ به سوالاتی در مورد تلاش‌های ایران برای آزادی نظامیان به اسارت گرفته شده لبنانی، گفت: «تلاش‌های ما به این سمت بوده که به راهبی آنها منتج شود اما شما می‌دانید که چه کشورهای پشت سر تروریست‌ها هستند؛ ما تلاش خود را می‌کنیم اما کشورهایی که پشت سر آنها هستند باید آستین بالا بزنند.» او با هشدار نسبت به طرح تقسیم عراق گفت: «اگر این اتفاق در مورد عراق رخ دهد برای جهانی دیگر هم تکرار می‌شود و آنها به دنبال ماجراهای دیگر هستند؛ باید به انتخاب مردم عراق که برای خود دموکراسی ایجاد کرده‌اند احترام بگذاریم.» لاریجانی با تاکید بر ضرورت حمایت از روند ترمیم کادر ریاستی لبنان، گفت: «این یک مساله‌ای است که دوستان ما در حوزه مسیحیت باید تلاش کنند که به وحدت برسند و ما هم البته کمک می‌کنیم. ما در کل علاقه‌مندیم این مساله زودتر حل شود و تا آنجا که بتوانیم به گروه‌های متفاوت کمک کنیم این کار را می‌کنیم.» وی تاکید کرد: «ما آمادگی داریم به ارتش لبنان برای تأمین نیازهای تسلیحاتی آنها کمک کنیم.» لاریجانی در در دانشکده حقوق دانشگاه بیروت نیز گفت: «مطلع شدیم برخی مقامات آمریکایی در عراق با تروریست‌ها مذاکره کرده و گفته‌اند، اگر می‌خواهید کمکتان کنیم باید ایران و شیعیان را هدف قرار دهید.»

دیدارهای سوری

رییس‌مجلس شورای اسلامی سفر منطقه‌ای خود را صبح یکشنبه با سفر به سوریه آغاز کرد. او در سوریه با بنشار اسد رییس‌جمهور، محمد جهاد‌اللحم رییس‌مجلس، ولید‌المعلم وزیر خارجه و وائل الحلقی نخست‌وزیر دیدار و گفت‌وگو کرد. علی لاریجانی و مقامات دولتی ایران هفته گذشته میزان وائل الحلقی، نخست‌وزیر سوریه بودند. لاریجانی همچنین با حضور در منطقه زبینه دمشق به زیارت حرم‌های حضرت زینب(س) و حضرت رقیه(دس) رفت. او پس از سفری که روزه دمشق را ترک کرد و عازم بیروت شد و بعد از دیدار با مقامات سوری، در نجف اشرف نیز چند دیدار داشت.

نیز در سخنانش از هسته‌ای‌شدن ایران انتقاد کرده بود. پس از این گفته‌ها بود که روزنامه‌ها و خبرگزاری‌های منتقد دولت به اظهارات آنها پرداختند و به بهانه این سخنان به سیاست‌های هسته‌ای دولت حمله کردند. یکی از آنها، روزنامه «وطن امروز» بود. این روزنامه، در گزارشی نوشت: «کدام حامی دولت طی بیش از یک سال اخیر توانسته است در دفاع از محتوای مذاکرات رسانه‌های ادله‌ای منطقی بیاورد؟ برای توجیه تعهدات نامتوازن ایران و آمریکا در توافق ژنو تاکنون استدلالی شنیده‌اید؟» این روزنامه در ادامه، اینگونه به انتقادهای خود ادامه داد: «نکته جالب دیگر مهندسی کامل جریان اصلاح‌طلب حامی دولت با رژیم صهیونیستی است. در واقع اصلاح‌طلبان به‌گونه‌ای درباره هسته‌ای سخن می‌گویند که گویی از آن اظهارات گزاره «صدای نتانیاهو را شنیده‌ایم» استنباط می‌شود!» «حسین شریعتمداری»، مدیرمسوول کیهان نیز در گفت‌وگو با «فارس» با مضحک خواندن سخنان حاضران در میزگرد، گفت: «از آنجا که آنان اصرار دارند خود را از نزدیکیان آقای دکتر روحانی و دولت ایشان معرفی‌کنند، اظهارات آنها در گرماگرم مذاکرات هسته‌ای غیراز متهم‌کردن دولت به خیانت نمی‌تواند هیچ معنا و مفهوم دیگری داشته باشد.

انتظار آن است که آقای‌روحانی به‌صراحت ارتباط مورد ادعای این دو نفر را با دولت تکذیب کند یا از دروغ‌بافی‌های خیانت‌آمیز آنان اعلام برائت نماید.» در پاسخ به چنین درخواستی، برخی سایت‌ها نیز با تاکید بر اینکه شیرزاد و زیباکلام، فاقد پست دولتی هستند، درخواست از موضع‌گیری دولت در قبال سخنان آن دو را غیرقابل دفاع تلقی کردند.

کوتاه دیپلماسی

اخطار ایران به هواپیماهای

شناسایی نیروهای فرمانطقه‌ای

● **تسنیم**: سخنگوی قرارگاه دفاعند هوایی در رزمایش مشترک ارتش گفت: «طی روزهای گذشته و در چند نوبت اخطارهایی به فعالیت هواپیماهای شناسایی نیروهای فرمانطقه‌ای نزدیک اف‌آی‌آر مرزهای کشور داده شده که تعدادی از این هواپیماها از نوع U۲ بوده‌اند.»به گزارش روابطعمومی قرارگاه دفاعند هوایی خاتم‌الانبیاء(ص)، امیر شهرام سخنگوی قرارگاه دفاعند هوایی در رزمایش مشترک محمد رسول‌الله(ص) اعلام کرد: «بخشی از تجهیزات، سلاح‌ها و سامانه‌های موشکی و راداری قرارگاه دفاعند هوایی خاتم‌الانبیاء(ص) متشکل از استعداد‌های پدافند نیروهای مسلح در منطقه رزمایش گسترش یافته و آماده اجرای ماموریت هستند.»یادآور می‌شود رزمایش مشترک محمدرسول‌الله(ص) با حضور نیروهای زمینی هوایی و دریایی ارتش و قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء(ص) ارتش از چهارم تا دهم دی‌برگزار می‌شود.

خرسندی تهران از

پیشرفت«بغداد»در مبارزه باتروریسم

● **شرق**: سخنگوی وزارت امورخارجه ایران از پیروزی‌های اخیر ارتش و نیروهای مردمی عراق در مقابله با تروریست‌های داعش ابراز خرسندی کرد و وحدت، انسجام ملی و همراهی ملت عراق با نیروهای نظامی این کشور را رزمز موفقیت‌های اخیر در مقابله با تروریست‌ها در عراق برشمرد. مرضیه افخم با تاکید بر استمرار حمایت جمهوری اسلامی ایران از دولت و ملت عراق در روند مبارزه با تروریسم و گروه‌های تکفیری ابراز امیدواری کرد؛ دولت و ملت عراق در سایه این همبستگی و انسجام ملی به پیروزی نهایی در مقابله با تروریست‌های داعش دست یابند.

ایران و«حماس»

بزرگ‌ترین تهدید علیه اسرائیل

● **فارس**: وزیر امورخارجه اسرائیل طی سخنانی ایران هسته‌ای و موشک پرانی حماس را از بزرگ‌ترین تهدیدهای «تل‌آویو» خواند. به گزارش روزنامه «جروزال پست» «آویگدور لیبرمن» وزیر خارجه اسرائیل قبل از دیدار روز دوشنبه خود با «یون بیونگ سی» هتای کره‌جنوبی خود اظهار کرد: «کره‌جنوبی به خوبی وضعیت ما را درک می‌کند زیرا در این زمینه با مشکل تهدید هسته‌ای کره‌شمالی مواجه است، همان‌طور که ما تا تهدید و پیشروی هسته‌ای ایران و موشک‌پرانی‌های حماس مواجه هستیم.» براساس این گزارش، «یون بیونگ سی» به اردن عازم اسرائیل شد و در سفر هفت‌روزه خود به بخش خودگردان فلسطین، همچنین عربستان سعودی سفر می‌کند.

یک مقام فرانسوی:

بزرگ‌ترین اختلاف

چگونگی لغو تحریم‌هاست

● **ایرنا**: «آرمل سوزین» مدیر مرکز بین‌المللی بررسی‌های راهبردی فرانسه گفت: ایران و کشورهای «G۵+» باید به فکر توافقی فرایکی و نهایی باشند. سوزین درگفت‌وگو با رادیو بین‌المللی فرانسه گفت: «بدون شک، موضوع هسته‌ای ایران یکی از موضوعات دیپلماتیک بین‌المللی در سال‌های گذشته است و تاکنون مذاکرات غرب و ایران به‌خوبی پیش رفته، اما دشوار است که بتوان گفت در سال آینده چه چیزی ممکن است، تغییر کند. این مقام فرانسوی تنها راه پایان‌دادن به موضوع هسته‌ای ایران را تداوم مسیر گفت‌وگوهای دیپلماتیک دانست.» «سوزین» گفت: «در حال حاضر بزرگ‌ترین اختلاف میان دوطرف چگونگی لغو تحریم‌هاست. ایرانی‌ها به این فکر می‌کنند که آیا وعده آمریکا در لغو تحریم‌ها عملی خواهد بود یا خیر؟ شاید هدف این بی‌اعتمادی، بیشتر از آنکه رییس‌جمهوری آمریکا باشد، متوجه کنگره آمریکاست.»

کمیته ویژه پاکستان برای تشدید

اقدامات علیه تروریست‌ها

● **ایرنا**: سفیر پاکستان در ایران از تشکیل یک کمیته ویژه برای بررسی تشدید اقدامات علیه تروریست‌ها در خاک این کشور خبر داد. نورمحمد جادمانی درباره واکنش دولت این کشور به اقدام اخیر تروریستی در پیشاور گفت: «اراده دولت و ارتش پاکستان برای مبارزه با تروریسم با این اقدامات تروریستی ست نمی‌شود.» این مقام پاکستانی از مکانیسم‌های برای مبارزه با تروریسم در همه سطوح نظامی، اطلاعاتی و رهبری خبر داد.

بریده اخبار

بعید است کاهش قیمت جهانی نفت مانع از

تلاش ایران برای دستیابی به اهداف هسته‌ای‌اش

شود/رویترز

روسیه برای حمایت از کودکان افغان در ایران،

۲میلیون و ۶۰۰هزار دلار به یونیسفا اختصاص داد./ایرنا